

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาของผู้ทำบัญชีในจังหวัด เชียงใหม่ ในด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่เกิดจากความแตกต่างระหว่างการจัดทำ บัญชีตามมาตรฐานการบัญชี กับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทางภาษีอากร โดยการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธี ออกแบบสอบถามไปยังผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนต่อสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจำนวน 278 คน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาสูงสุดในด้านการรับรู้รายได้ รองลงมาเป็นปัญหาด้านค่าใช้จ่าย และด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ นอกจากนี้ ผู้ที่มีอายุน้อยจะมีปัญหามากกว่าผู้ที่มีอายุมาก ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมีระดับปัญหามาก กว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือปริญญาโท และผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์น้อยกว่าหรือ เท่ากับ 5 ปี มีระดับปัญหาสูงสุด รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี

ปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา สูงสุดในด้านฐานภาษี รองลงมาเป็นปัญหาด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย และปัญหาด้านภาษี ชื้อ ซึ่งหากจำแนกปัญหาตามช่วงอายุ พบว่า ผู้ที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี และ 31-40 ปี มีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนผู้ที่มีอายุ 41-50 ปี และผู้ที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีปัญหาใน ระดับน้อย หากจำแนกปัญหาตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีปัญหาสูงกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท และหากจำแนกปัญหาตามประสบการณ์ พบว่า ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับปานกลาง ยกเว้นผู้ที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี ที่มีปัญหาในระดับน้อย

สรุปผลการศึกษาพบว่า ผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่มีปัญหาภาษีเงินได้นิติ บุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มในระดับปานกลาง โดยหากพิจารณาผู้ทำบัญชีตามอายุจะพบว่า ผู้ที่มีอายุ น้อยจะมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลมากกว่าผู้ที่มีอายุมาก ส่วนด้านภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นอายุไม่มื ความสัมพันธ์กับระดับปัญหา หรือหากพิจารณาผู้ทำบัญชีตามระดับการศึกษา จะพบว่าผู้ที่มีระดับ การศึกษาน้อยจะมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง และหากพิจารณาผู้ทำบัญชีตามประสบการณ์ พบว่าประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับ ปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม

แนวทางในการลดปัญหาของผู้ทำบัญชีด้านภาษีอากร ผู้ทำบัญชีนอกจากต้องเข้า รับการอบรมตามเงื่อนไขของกฎหมายแล้ว ผู้ทำบัญชีควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ หรือกรณีที่มีข้อสงสัยในการบันทึกบัญชี หรือข้อสงสัยเกี่ยวกับประมวลรัษฎากร ควรขอคำ แนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทั้งในหน่วยงานของตนเองและหน่วยงานกรมสรรพากร ส่วนทางด้านกรม สรรพากร ก็ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอ และด้านผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือผู้สอบบัญชีภาษีอากร ก็ควรเพิ่มบทบาทโดยการเป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ผู้ทำบัญชี

The objective of this independent study was to study the problems of accountants in Chiang Mai Province about Corporate Income Tax and Value Added Tax arise from the difference between accounting standard and tax regulation. This study used questionnaires collecting data from accountants who registered at the Department of Business Development Office Chiang Mai Province. There were 278 accountants who were selected from simple random sampling.

The study showed that accountants had moderate problems in Corporate Income Tax. The highest problems were the revenue recognition, followed by problems about expenses, assets, liabilities and owner equity. Besides, younger accountants had more problems than older accountants. Accountants who possessed Diploma or High Vocational Certificate had more problems than those who possessed Bachelor or Master Degree. Accountants who had five years or less had the highest level of problems. Those who had 6-10 years of experiences had fewer problems.

Accountants had moderate problems in Value Added Tax. The first, highest Problems, was about tax basis. The second was the problems in recognition income with sale taxes. The third was the problems about purchasing taxes. The classification of problems according to ages revealed that accountants who were 30 years old or lower, and those between 31-40 years old had moderate problems. Those who were 41-50 years old and older had fewer problems. The educational qualifications suggested that the accountants who got Diploma or High Vocational Certificate qualifications had more problems than those who had Bachelor or Master degree. The working experiences suggested that most accountants had moderate problems, except those who had 11-15 years of experience had low level of problems.

In summary, in Chiang Mai province accountants had moderate problems about Corporate Income Tax and Value Added Tax. The classification of accountants in terms of Corporate Income Tax suggested that younger accountants had more problems than older. The Value Add Tax suggested that age had some no correlation with problems level. The classification of problems in education level of the accountants suggested that the accountants who had lower education had more problems in Corporate Income Tax and Value Added Tax than higher education. The classification of problems in terms of experiences revealed that experiences has no correlation with income tax nor Value Added Tax.

There are some guidelines to minimize taxation problems. Accountants must be training with condition of regulation and law, and should have acquire regular additional knowledge. Moreover, if they have problems in accounting or taxation, they should ask for advice from the expertise within the organization or the Revenue Department. In addition, the Revenue Department should provide training programs for accountants. The Certificate Public Auditors or Tax Auditors should increase their roles by giving advice to accountants.